

APOŠTOL

BOŽÍHO MILOSRDENSTVÍ

„Ach Ježíši,
toužím oslavovat
Tvé milosrdenství
za tisíce duší...“

(Deníček 598)

ČASOPIS PRO ŠÍŘENÍ ÚCTY
K BOŽÍMU MILOSRDENSTVÍ

3

10. ROČNÍK
2015

Drazí přátelé,

léto už je za námi a kolem nás začíná podzim. Vede to k zamyšlení nad pomíjivostí času a pozemského života. Také z toho důvodu jsme se rozhodli toto číslo „Apoštola“ věnovat duším v očistci.

Souzní to nejen s podzimní dobou a listopadem, měsícem, kdy zvláštním způsobem pamatujeme na zemřelé, ale také s přáním Svatého otce Františka, který nám připomíná, že modlit se za zemřelé je skutek milosrdenství, jenž by neměl chybět nejen v Roce milosrdenství.

Ať četba „Apoštola“ nám všem připomene, že dokud žijeme, můžeme být zprostředkovateli Božího milosrdenství pro ostatní, a ať nás povzbudí k modlitbě za zemřelé. Skrze vědomí, že i my jednou odejdeme z tohoto světa, ať nás vychovává k zodpovědnosti, k pokoře a k vděčnosti Bohu za dar života na zemi, který je neustále spojen s možností přijímat a předávat Boží milosrdenství.

P. Wojciech Zubkowiec SAC

APOŠTOL BOŽÍHO MILOSRDENSTVÍ

časopis zaměřený na šíření úcty
k Božímu milosrdenství

Vychází čtyřikrát do roka

Vydává:

Společnost katolického apoštolátu – pallotini SAC

Adresa redakce:

Jámy 71, 592 32 Jámy

tel.: 566 502 855, mob.: 774 521 531

e-mail: redakce@apostol.cz

Bankovní spojení:

KB, č.ú.: 35-6219210237/0100

Redakce:

šéfredaktor P. Mgr. Wojciech Zubkowiec SAC

MUDr. Markéta Knobová

Mgr. Malgorzata Śvachová

Ing. Robert Pecha

Úryvky z Deníčku sv. Faustyny:

© Zgromadzenie MB Miłosierdzia

Warszawa, Żytnia 3/9, Polsko

Foto: Wojciech Zubkowiec, archiv ABM

Grafická úprava/typografie:

Josef Karhan, e-mail: josef@apostol.cz

Cena není stanovena. Redakce a tisk se hraří
z dobrovolných příspěvků na účet vydavatele
(viz bankovní spojení)

Imprimatur:

Církevní schválení

Arcibiskupství pražské č.j. 7908/2005

Za teologický obsah odpovídá

P. W. Zubkowiec SAC

MKČR E 16 339 • ISSN: 1801-5840

Tisk:

Tiskárna POLYGRAF, s.r.o.

511 01 Turnov, Modřišice 156

OBSAH

Úvodní slovo:

Mons. František Radkovský 3

P. Jaroslav Brož:

V Kristu vidíme Boha 4

Učení o očistci 6

P. Miloslav Fiala:

Boží milosrdenství a očistec 9

Dantova vize očistce 12

Pavel Vojtěch Kohut OCD

Solidarita ducha „až za hrob“ 14

Rozhovor:

P. Marián Kolník 16

Korunka 20

Poslání a spiritualita sv. Faustyny 20

Misericordiae Vultus / Bula – 2. část . . . 22

Budete mými svědky:

Pěší pouť k Božímu milosrdenství 26

Montligeon – dílo zrozené

z víry a důvěry 30

Literatura / informace 34

Pozvánka na pouť ke sv. Faustyně 36

Vážení čtenáři,

za necelé tři měsíce, 8. prosince, otevře papež František Svatou bránu v bazilice sv. Petra ve Vatikánu a zahájí Mimořádné jubileum Božího milosrdenství. Svatá brána se tak stane branou Milosrdenství, aby každý, kdo jí projde, mohl „zakusit lásku Boha, který potěšuje, odpouští a dodává naději,“ jak píše papež František v bule, ohlašující toto jubileum. Několik dní poté, 13. prosince, na třetí neděli adventní, otevře bránu Milosrdenství ve své katedrále, tj. v římské bazilice sv. Jana v Lateráně, a zároveň se mají otevřít brány Milosrdenství ve všech katedrálách místních církví ve světě i v jiných význačných kostelích.

Proč jde o Mimořádné jubileum Božího milosrdenství? Papež František to zdůvodňuje takto: „Zvolil jsem datum 8. prosince, které v nedávných dějinách církve nabylo velkého významu. Svatou bránu totiž otevřu v den padesátého výročí zakončení Druhého vatikánského ekumenického koncilu. Církev cítí, že je třeba tuto událost uchovávat v živé paměti. Tehdy začala nová etapa jejich dějin. Otcové shromáždění na koncilu silně pocítili – jako opravdové vanutí Ducha – požadavek mluvit k lidem své doby o Bohu srozumitelnějším způsobem. Byly zbořeny hradby, které příliš dlouho uzavíraly církev do privilegované pevnosti, a nadešel čas zvěstovat evangelium nově. Nastala nová etapa neustálé evangelizace. Pro všechny křesťany je novým závazkem, aby svoji víru dosvědčovali s větším nadšením a přesvědčením. Církev pocítila odpovědnost, že má být ve světě živým znamením Otcovy lásky.“

Je nesmírně důležité, že se papež František rozhodl slavit s celou církví toto Mimořádné jubileum Božího milosrdenství. Postavil ho tak jako jasné znamení Boží milosrdné lásky proti lidské krutosti, která se v současné době ve světě rozmáhá neuvěřitelným způsobem, bezohledně mučí a zabíjí nevinné lidi, křesťany i nekřesťany, a vyhání je ve statisících z jejich domovů. Papež František nám tak připomíná, že máme být k těmto lidem přicházejícím do Evropy milosrdní a obětavě jim pomáhat.

V Evropě se dramatizuje situace, protože se uprchlíci, kteří přišli o vše a utekli ze svých domovů, aby si zachránili holý život, mísí s přistěhovanci, kteří jsou kořistí převaděčů a přicházejí do Evropy s vyhlídkou na lepší život. To vyvolává strach a nejistotu z budoucnosti, protože roste nebezpečí násilí jak ze strany přistěhovalců, tak i Evropanů, kteří je mezi sebou nechťejí.

Této dramatické situaci v Evropě i ve světě staví papež František jasné znamení naděje, která je jedině v Božím milosrdenství a v Ježíši Kristu, který je „tvář Otcova milosrdenství“. To je jediný účinný lék na tuto situaci. Bohužel to lidé nevědí anebo tomu nevěří. Proto bude Mimořádné jubileum Božího milosrdenství pro nás nejen mimořádná milost, ale i mimořádný úkol: být apoštoly Božího milosrdenství všude, kde jsme.

✙ František Radkovský

■ P. JAROSLAV BROŽ

V KRISTU „VIDÍME“ BOHA A ŠÍŘÍME JEHO POKOJ

Když vystupujeme po pomyslném schodišti Ježíšových blahoslavenství vzhůru, s každým novým stupněm se nám otevírá nový obzor a Boží přítomnost se stává jasnější. Třebaže od samého začátku bylo zřejmé, že to, co je slibováno chudým v duchu, plačícím, tichým, hladovějícím, žíznícím a milosrdným, bude čistým Božím darem, slovo „Bůh“ tu dosud přímo nezaznělo. Jakoby se tento věčný prvopočátek všeho stvořeného rád skrýval do ticha a mlčení svého plného bytí...

V šestém a sedmém blahoslavenství se už ale nedokáže utajovat a nechá o sobě mluvit přímo. Ti, kdo mají čisté srdce, budou „vidět Boha“ (Mt 5,8) a ti, kteří vytvářejí pokoj, budou dokonce „nazváni Božími syny“ (Mt 5,9).

Ježíš tu rozehrává dva biblické motivy, které lze rozvinout do velkolepé symfonie: vidět Boha a působit pokoj. K prvnímu tématu je třeba poznamenat, že starozákonní Izrael si byl vědom, jak je setkání s živým Bohem nesnadné. „Vidět Boha“, tedy zakoušet jeho přítomnost hmatatelným způsobem, je pro smrtelníka nemožné ze dvou důvodů. Jednak proto, že Bůh je nekonečně větší, jak by ho tedy lidská malost mohla obsáhnout? Potom je to ale zejména lidská hříšnost, která naplňuje člověka nesmírnou bázni z toho, že by se měl přímo setkat s živým Bohem. Samsonův otec Manóach prohlásí své ženě po návštěvě Hospodinova posla: „Určitě zemřeme, neboť jsme viděli Boha“ (Sd 13,22). Jediný Mojžíš se svými společníky měl na hoře Sinaji tu výsadu, že „uviděli Boha Izraele. ... Ale nevztáhl ruku na nejpřednější z Izraelců, ačkoli užívali Boha; i jedli a pili“ (Ex 24,10–11). Ačkoli toto zakoušení Boží blízkosti bylo reálné, bylo přece jen velmi výjimečné. Proto i pro Mojžíše platilo, že přímý vhled do Božího tajemství mu byl zastřen: „Až tudy půjde moje sláva, postavím tě do skalní rozsedliny a zakryji tě svou dlaní, dokud nepřejdu. Až dlaně odtáhnou, spatříš mě zezadu, ale mou tvář nespatří nikdo“ (Ex 33,22–23). Tento krátký starozákonní přehled možnosti či lépe nemožnosti vidět Boha na této zemi je korunován prohlášením Janova evangelia: „Boha nikdo nikdy neviděl“ (Jan 1,18). Ustavičný odstup od Boží jasné blízkosti působí v lidském srdci palčivou touhu, kterou za nás všechny vyslovil ve večeradle apoštol Filip: „Pane, ukaž nám Otce – a to nám

stačí“ (Jan 14,8). Ježíš ale svého učedníka upokojí ujištěním, které zcela odpovídá šestému blahoslavenství. „Kdo viděl mne, viděl Otce“ (Jan 14,9). A evangelista poté, když vše je dokonáno, zaostří naše duchovní vidění, abychom skrze Ježíše hleděli na Otce tím správným způsobem: „Budou hledět na toho, kterého probodli“ (Jan 19,37). Tedy v Ježíšově otevřeném boku, ve kterém už církevní otcové právem viděli zdroj svátostí, zejména křtu a eucharistie, se nám otevírá přístup k plnému setkání s živým Bohem.

Vidění, kontemplace, je jedna stránka života víry. Je to vždy ten první krok – „beze mne nemůžete dělat nic“ (Jan 15,5). Ježíš ale dále blahoslaví ty, kteří „činí pokoj“, tedy projevují se aktivně. Pokoj se těžko definuje. V Bibli je to velice široký pojem, který zahrnuje harmonii ve vnitřním životě i soulad v lidských vztazích, zajištění života na rovině ekonomické a politické. To vše je Božím darem. Přesto pokoj není něco neurčitě abstraktního. Apoštol Pavel prohlašuje, že „naš pokoj“ je Kristus (Ef 2,14). On je první tvůrce pokoje, protože „na svém těle zrušil (jakékoli) nepřátelství“. My, jeho učedníci, jsme vyzýváni, abychom jednali podobně jako on. Máme začít tam, kde jsou bolestně zraněny naše vlastní vztahy, a to i v případě, že viníkem je druhá strana. „Přinášíš-li svůj dar k oltáři a tam si vzpomeneš, že tvůj bratr má něco proti tobě... jdi se napřed smířit se svým bratrem“ (Mt 5,23–24). Tam ale nemá naše misie skončit. Jako je Ježíšovo srdce doširoka otevřené pro všechny, tak i my jsme vybízeni: „Milujte své nepřátele... tak budete syny svého nebeského Otce“ (Mt 5,44–45). Opět tu zní jako refrén sedmé blahoslavenství: „budou nazváni Božími syny.“ A co může být na tomto světě cennějšího, než patřit do Boží rodiny, do které jsme vstoupili křtem „ve jméno Otce i Syna i Ducha Svatého“ (Mt 28,19). ■

UČENÍ O OČISTCI

Nejen katolík, ale někdy i člověk, který o sobě říká, že není věřící, slyšel a také používá slovo „očistec“. Toto slovo chápe každý trochu jinak. Někdy ve vztahu k nějaké situaci ze života, dřině, problému, nutnosti snášet něco, co není příjemné, co vyžaduje úsilí, a někdy ve vztahu k životu po smrti. Kdo by se podíval do Svatého písma, toto slovo v něm nenajde, přímo o očistci se ve Svatém písmu nemluví, přesto katolická církev vyvodila učení o očistci na základě několika úryvků ze Svatého písma.

První text, u kterého se zastavíme, pochází z knihy Makabejské (12, 38-45): „Potom vedl Juda své vojsko do města Adulámu. Protože nastával sedmý den, očistili se podle zvyku a slavili sobotu. Následujícího dne – byl už totiž nejvyšší čas – šli Judovi lidé posbírat těla padlých, aby je za účasti příbuzných uložili v hrobech otců. U každého z padlých našli pod šatem amulety bůžků z Jabny, které Zákon židům zakazuje. Všem bylo zřejmé, že to byla příčina, proč padli. Všichni dobrořečili Hospodinu, který spravedlivě soudí a zjevuje skryté věci. Ale potom prosili a modlili se, aby jim byl ten přestupek plně odpuštěn. Šlechetný Juda domlouval lidu, aby se chránili hříchů, když na vlastní oči viděli, co se stalo, a jak hřích byl příčinou toho, že někteří padli. Nato uspořádal ve vojsku sbírku a poslal do Jeruzaléma dva tisíce drachem, aby byly přineseny oběti za padlé. Bylo to krásné a šlechetné jednání, vždyť Juda při tom myslel na vzkříšení. Kdyby nebyl přesvědčen, že padlí vstanou, bylo by zbytečné

a marné modlit se za mrtvé. On však byl přesvědčen, že těm, kdo zemřeli ve zbožnosti, je připravena nejkrásnější odměna. To je vznešená a zbožná myšlenka – **proto dal přinést smířčí oběti za mrtvé, aby jim byly odpuštěny hříchy.**“ Autor knihy chválí Judu za jeho víru ve zmrtvýchvstání a za jeho starost o očistění zemřelých.

Druhý text pochází z páté kapitoly Evangelia podle Matouše (5, 25-26): „Dohodni se se svým protivníkem včas, dokud jsi s ním na cestě k soudu, aby tě neodevzdal soudci a soudce žalárníkovi, a byl bys uvržen do vězení. Amen, pravím ti, že **odtud nevyjdeš, dokud nezaplatíš do posledního haléře.**“ Slova „odtud nevyjdeš, dokud nezaplatíš“ otcové církve (Tertulián, Cyprián) vnímali jako nepřímý odkaz na očistec.

Třetí text jsou slova Pána Ježíše z dvanácté kapitoly Evangelia podle Matouše (12,31-32): „Proto vám pravím, že každý hřích i rouhání bude lidem odpuštěno, ale rouhání proti Duchu Svatému nebude odpuš-

těno. I tomu, kdo by řekl slovo proti Synu člověka, bude odpuštěno; ale kdo by řekl slovo proti Duchu Svatému, tomu nebude odpuštěno **v tomto věku ani v budoucím.**“ Je to důležitý text pro učení o očistci, ve kterém Pán Ježíš mluví, že existuje možnost odpuštění v budoucím věku.

Učení církve o očistci, které vznikalo během lyonského, florentského a tridentského koncilu, můžeme najít v katechismu katolické církve, např. v paragrafech: 1030, 1031 a 1032. Říká se tam mimo jiné: „Ti, kdo umírají v Boží milosti a přátelství, ale nejsou dokonale očistěni, i když jsou si jisti svou věčnou spásou, jsou po smrti podrobeni očišťování, aby dosáhli svatosti nutné ke vstupu do nebeské radosti. Církev nazývá toto konečné očišťování vyvolených očistcem; to je něco úplně jiného než trest zavržených. Církev formulovala nauku víry o očistci zvláště na florentském a tridentském sněmu. Církevní tradice mluví, s odvoláním na některé texty Písma, o očistném ohni: „Co se týká některých lehkých hří-

chů, je třeba věřit, že před posledním soudem je očistný oheň; vždyť ten, který je pravda, říká, že jestliže se někdo rouhá Duchu Svatému, nebude mu odpuštěno ani v tomto věku, ani v budoucím (Mt 12,32). Z tohoto tvrzení se odvozuje, že jisté viny mohou být odpuštěny v tomto věku, ale jiné v budoucím věku.“ Toto učení se také opírá o modlitbu za zemřelé, o níž hovoří již Písmo svaté: „Proto dal [Juda Makabejský] přinést smírnou oběť za mrtvé, aby jim byly odpuštěny hříchy“ (2 Mak 12,46). Církev již od prvních dob uctívala památku zemřelých, přimlouvala se za ně a přinášela zvláště eucharistickou oběť, aby, očistěni, mohli dosáhnout blaženého patření na Boha. Církev také doporučuje almužny, odpustky a kající skutky za zemřelé.“

Existenci očistce potvrzují také návštěvy zemřelých, kteří prosí o pomoc. Ve vyznání víry říkáme, že věříme ve „společenství svatých“. Znamená to jakési „prolínání“ světů. Svět církve putující a bojující, kterou jsme my na zemi, a svět církve vítězné, která je

„Proto vám pravím, že každý hřích i rouhání bude lidem odpuštěno, ale rouhání proti Duchu Svatému nebude odpuštěno. I tomu, kdo by řekl slovo proti Synu člověka, bude odpuštěno; ale kdo by řekl slovo proti Duchu Svatému, tomu nebude odpuštěno v tomto věku ani v budoucím.“

(Mat 12,31-32)

v nebi, mezi sebou komunikují: např. modlíme se na přímlovu a o pomoc svatých. Existuje také třetí dimenze, nebo způsob existence církve, a to církev očišťující se, která je v očistci. Máme mnoho svědectví o tom, že zemřelí, kteří jsou v očistci, přicházeli na zem a prosili o pomoc, varovali a pomáhali. I když tyto zprávy církev uznává za soukromá zjevení, žádným způsobem je nepodceňuje.

O kontaktech se zemřelými nám přináší zprávy mnoho svatých. Když se otce Pia jednou zeptali, kolik lidí k němu každý den přichází, prý odpověděl, že víc z očistce než živých. Jsou známé příběhy o tom, jak při havárii auta zemřelo v Itálii několik františkánů. Když o tom spolubratři chtěli vyprávět otci Piovi, poznali, že o nich už ví z osobního setkání. Známý byl také případ starého člověka a mladého řeholníka, kteří se ukázali otci Piovi. Oba přišli z očistce prosit za přímlovu. Otec Pio jim slíbil mše svaté a hned potom odešli.

Bude dobré si u těchto příkladů návštěv zemřelých z očistce připomenout teologické podmínky mystického kontaktu, abychom pochopili rozdíl mezi návštěvou zemřelých z očistce a spiritismem (kdy máme co do činění se zemřelým, ale není to návštěva z očistce). Za prvé je důležitý důvod návštěvy: zemřelí z očistce se zjevují s kajícíností, s vědomím důležitosti toho okamžiku, s velmi konkrétní prosbou o modlitbu, obět. Vyloučená je zvědavost, nediskrétnost a jiné neduchovní cíle. Za druhé zemřelí z očistce jsou zbožní, přichází z Božího dovolení a jsou si vědomi moci církve, např. hodnoty modlitby, mše svaté. Za třetí zemřelí z očistce nepřichází ke všem, ale k těm, kteří jsou zbožní, diskrétní a duchovně připravení unést takovou zkušenost. Za čtvrté je důležitý způsob zjevení, ve kterém jsou dva prvky. Za prvé: člověk sám nevyhledává

kontakt se zemřelými, jak je tomu u spiritismu, ale zemřelí hledají kontakt s člověkem. Za druhé: člověk během kontaktu není nijak omezen, není v transu, nestává se médium, ale zůstává při smyslech a při vědomí. Bůh totiž nemluví skrze člověka používaje ho jako předmět, ale má v úctě jeho čest a svobodu. A proto takový postup zemřelým z očistce ani nedovoluje. Trans médií je proto spojen jen se spiritistickými zážitky (i v případech extáze svatých nejsou tyto lidé nikdy zbaveni vědomí, jsou jaksi přítomni tomu, co se děje).

Ti, kteří nás prosí o pomoc pro sebe, se nám mohou také odvděčit. Sv. Kateřina z Bolseny, která se velice modlila za zemřelé v očistci, napsala: „Častokrát to, co jsem skrze svaté v nebi nemohla získat, ihned jsem obdržela, když jsem se obrátila na zemřelé v očistci.“ Sv. Jan Vianney říkal: „Kdybychom jen věděli, jakou moc mají zemřelí z očistce nad Božím Srdcem a jaké milosti můžeme jejich prostřednictvím získat, nebyli by tak opuštění a zapomenutí. Pokud chceme vyprosit u Boha opravdovou lítost za naše hříchy, obraťme se k zemřelým z očistce.“

Síly vzájemné přímlovné modlitby mezi živými a zemřelými si byl vědom také dnes už svatý papež Jan XXIII., který ve své duchovní závěti napsal: „Srdčně vzpomínám – tváří v tvář smrti – na všechny a na každého zvlášť, kteří přede mnou už učinili ten poslední krok. Myslím také na ty, kteří mě přežijí a půjdou za mnou. Prosím, ať se za mě modlí. Odvděčím se jim z očistce nebo z ráje, kde, jak doufám, budu přijat. Opakuji ještě jednou – ne díky mým zásluhám, ale díky milosrdenství mého Pána. Na všechny pamatuji a za všechny se budu modlit.“

Zprac. P. Wojciech Zubkiewicz SAC ■

Použité texty z: www.vira.cz

www.pastorace.cz

■ P. MILOSLAV FIALA OPræm.

*Veliké a podivuhodné jsou
tvé skutky, Pane, Bože vševládný!
Spravedlivé a spolehlivé jsou
tvé cesty, králi národů! (Zj 15,3)*

BOŽÍ MILOSRDENSTVÍ A OČISTEC

Učení víry nám praví, že Bůh je zároveň spravedlivý a milosrdný, a zdůvodňuje tyto zdánlivě protichůdné vlastnosti příslušnými citáty z Písma. Jako věřící míváme sklon představovat si ho podle vlastního chápání a nedopřejeme mu volnost, aby byl úplně jiný, nekonečně složitější. V touze mu porozumět a pochopit ho si ho představujeme podle vlastních myšlenek a možností, a tak mu už předem odpíráme jeho božskou dokonalost. Ovlivňuje to i naše myšlení, které je pak poplatné tomuto silně zúženému obrazu, čímž trpí i naše víra. Naproti tomu tradice i církevní otcové všech dob uvádějí, že Bůh prokazuje svou spravedlnost právě milosrdenstvím. To je ono velké záchranné poselství nám lidem, kteří jsme zhřešili a jen stěží ovládáme své slabé stránky.

Abychom byli schopni toto poselství plně přijmout a pochopit, podívejme se na vlastní význam výrazu *Boží spravedlnost*. Jde o dokonalost, která vyjadřuje naprosto správný vztah Otce vůči nám, svým dětem, který vychází z Boží podstaty a plně respektuje naši svobodnou vůli, neboť je sám jejím původcem. Proto může být jeho vztah k nám tvorbou a k duším v očistci založený nejen na spravedlnosti, ale i na milosrdenství: jeho spravedlnost nás nenutí k určitému jednání, neboť respektuje naši svo-

bodu. Bůh může ve své svobodě odpovědět na lidskou vinu odsouzením a odplatou, neboť ji připustil a ona skutečně odporuje jeho svaté vůli. Právě tak může jako spravedlivý soudce odměnit ctnostný skutek umožněný jeho milostí. Obě vlastnosti, milosrdenství i spravedlnost, jejich vzájemné propojení a jednotu, nedokážeme rozumově pochopit a zpracovat a i to dokazuje božský charakter obou Božích kvalit. Tím, že se snažíme sami jednat a myslet spravedlivě, se také podílíme na této základní Boží vlastnosti. Bůh nás ve své lásce přetváří a pomáhá, abychom se stali platnými členy jeho království na zemi.

V Písmu čteme poměrně časté výroky o Božím hněvu a v souvislosti s ním zároveň mnohá ujišťování o Božím milosrdenství a věrnosti smlouvě uzavřené s člověkem. Na

mnoha případech vidíme, jak ten, kdo si zasloužil odsouzení, je vděčně a s pokorou přijímá jako zkušenost s laskavou a odpouštějící Boží láskou. Neboť ta obnovuje vzájemný vztah podstatně narušený lidskou hříšností, slabou vůlí a nedokonalostí a činí člověka účastným Boží přirozenosti, takže se stává po odpuštění vin novým stvořením. Tento záchranný proces je stvrzen vtělením, smrtí a vzkříšením Ježíše Krista a je článkem naší víry. Setkáváme se s ním vždy, když otevřeně a upřímně přiznáme svou hříšnost, a odměnou je nám nová naděje, že jsme opět Božími dětmi se všemi právy a povinnostmi. Toto Bohem darované a přijaté ospravedlnění se ztrácí, jestliže člověk z vlastní viny těžkým hříchem odmítne jeho lásku. I když na něho stále doléhá jeho žádostivost, dokáže se jí ale při uvědomělé spolupráci s Boží milostí ubránit a být schopen i nadále žít podle pravidel víry. Je proto důležité často prosit Boha o pomoc, zvláště když známe z vlastní zkušenosti, v čem jsme slabí, a často v tom selháváme.

Apoštol Pavel popisuje člověka např. v listu Římanům (3,23-26) v jeho hříšnosti: *Všichni zhřešili a jsou daleko od Boží slávy; jsou ospravedlňováni zadarmo jeho milostí vykoupením v Kristu Ježíši. Jeho ustanovil Bůh, aby svou vlastní smrtí se stal smírnou obětí pro ty, kdo věří. Tak prokázal, že byl spravedlivý, když již dříve trpělivě promíjel hříchy. Svou spravedlnost prokázal i v nynějším čase, aby bylo zjevné, že je spravedlivý a ospravedlňuje toho, kdo žije z víry v Ježíše.* Bůh tedy prokazuje svou spravedlnost zároveň i milosrdenstvím! To je ona velká zjevená pravda, která nám dává novou důvěru v jeho lásku spolu s odvahou jít dál po cestě této skutečnosti a ovládnout své slabé stránky. Bůh tím, že nás ospravedlňuje, je spravedlivý i sám k sobě a k příslibům daným nám lidem, neboť je skutečně lás-

kou a milosrdenstvím. Boží svědek Pavel tedy předává křesťanům Říma, ale nejen jim, radostnou zvěst: nyní se lidem zjevila Boží dobrotivost, vlídnost ke každému člověku spojená s odpuštěním hříchů. V listu Titovi (3,4-5) uvádí: *Ale ukázala se dobrota a láska našeho Spasitele Boha: On nás zachránil ne pro spravedlivé skutky, které jsme konali, nýbrž ze svého slitování.*

Univerzální Boží vláda nepůsobí jen na zemi, ale zasahuje i do očiště, kde trpí duše, které splácují svůj dluh této Boží spravedlnosti. Zemřely v Boží milosti a přátelství, ale pro neodpuštěné lehké hříchy trpí v očištném ohni, jak to odpovídá požadavkům Otcovy spravedlnosti. Církev už od prvních dob uctívala památku zesnulých, dovolávala se Božího milosrdenství, a proto se za ně přimlouvala svými modlitbami zvláště při eucharistické oběti, aby po očištění byli přijati do nebeské slávy. Doporučovala také almužny, odpustky a projevy kajivosti. Doporučoval to i sv. Jan Zlatoústý, když napsal: *Pojďme jim na pomoc a vzpomínejme na ně. Jestliže Jobovi synové byli očištěni obětí jejich otce, proč bychom měli pochybovat o tom, že naše obětní dary za mrtvé jim přináší nějakou útěchu? Neváhejme a pojďme na pomoc těm, kteří jsou mrtví, a obětujme za ně své modlitby.* Připomínka starozákonního vzoru bohobojnosti Joba se vztahuje na hodování jeho synů, v důsledku toho je pak posvěcoval obětováním zápalných obětí za každého z nich, neboť možná zhřešili a v srdci zlořečili Bohu. Podobně mluví i Druhá kniha Makabejská, když Juda spolu se svými vojáky děkoval Hospodinu za pomoc v boji a zároveň se modlil a přinášel oběti za své padlé, zvláště za ty, kteří zhřešili uctíváním pohanských bůžků. *Kdyby nebyl přesvědčen, čteme ve 13. kapitole, že padlí vstanou, bylo by zbytečné a marné modlit se za mrtvé. On však byl pře-*

svědčen, proto dal přinést smířčí oběti za mrtvé, aby jim byly odpuštěny hříchy.

Už po mnohá staletí existuje praxe odpustků, o nichž je církev přesvědčena, že mohou pomoci nejen živým, ale i duším v očišci. Protože právě ty trpí za své hříchy, neboť tak rozhodla Boží spravedlnost, projevuje se zároveň Boží milosrdenství, které s ohledem na účinné prosby těch, kdo se za ně přimlouvají, prosí za ně a přináší proto kající skutky, přijímá do Boží náruče. Pro úplnost poznamenejme, že odpustek je částečný nebo plnomocný podle toho, zda částečně nebo úplně osvobozuje duši od trestu za spáchané hříchy. Sv. Faustyna ve svém *Deníčku* uvádí obsah vidění, která měla, když k ní promluvil Pán s výzvou: *Často vcházej do očiště, neboť tě tam potřebuji.*

Sestra odpověděla: *Pane, ale dovol mi vstoupit nejprve do pokladu tvého milosrdenství.* Vzhledem k její stálé snaze o co nejdokonalejší naplňování řeholních slibů a také s ohledem na bolesti způsobené nemocí ji církev právem považuje za toho, kdo plně porozuměl Ježíšově spravedlnosti provázené jeho milosrdenstvím.

O získání odpustků pro živé i zesnulé se rozepisuje konstituce Pavla VI., kde se zdůrazňuje, že se získávají prostřednictvím církve, která vyprošuje Otcovo milosrdenství, aby prominulo časné tresty za hříchy. *Protože zemřelí věřící, kteří se očišťují, jsou také členy téhož společenství svatých, můžeme jim pomáhat tím, že pro ně získáváme odpustky, aby byli zproštěni časných trestů, které si zasloužili za své hříchy.* Takže nejen tyto odpustky, ale i modlitby, mše sv., každý projev kajivosti a pomoc těm, na nichž nám záleží, jestliže je přinášíme ve prospěch duší zesnulých, jsou velmi účinné a mají sílu díky Otcovu milosrdenství zkrá-

tit jejich očištcové trápení a uvést je do plné slávy slíbené čistým duším.

Bůh smýšlí jako milující otec, kterému záleží na duši každého člověka, ať žije na zemi nebo byl z pozemského života odvolán. Je to až nepochopitelné, jak jeho láska očekává návrat svých marnotratných dětí; vidí přitom jejich dobré i zlé skutky a všem jeho velkomyslná spravedlnost umožňuje bezúhonnou očistu. K jejímu účinnému provádění založil církev, aby v tom pomáhala po vzoru Samaritána, který nepřešel kolem zraněného, ale zajistil ochranu a uzdravení. Bůh chce být vždy plný milosrdenství a ze srdce si přeje slitování, neboť dobře rozumí naší ubohosti, našim těžkostem a hříchům stejně

jako překážkám, které se nám staví do cesty. Uvědomujeme si, že stojíme před tajemstvím, které si těžko umíme přestavit, protože v nás vzbuzuje nejen naději a radostné očekávání, ale i bázeň a obavy všeho druhu. Když se nad těmito skutečnostmi zamyslíme, naše srdce má dost důvodů k útěše a naději, které provázejí nejen nás, ale týkají se i duší našich zesnulých bratří a sester. Kristova nevěsta – církev se na naši žádost stále obrací na Dobrého Pastýře, aby přihlédl k prosbám věřících a přivedl do své slávy i duše těch, kdo nás předešli a překročili práh věčnosti. Pánova výzva *Proste a bude vám dáno* platí pro všechny naše otázky a potřeby a je navíc spojena s jejich příslibeným splněním. Obnovuje naši naději a zbavuje nás strachu a váhání, neboť je zároveň příslibem, že se díky našim obětem a modlitbám jednou setkáme s našimi blízkými na hostině, která je obrazem plného a definitivního společenství s dobrotivým Bohem, spravedlivým, ale zároveň nanejvýš milosrdným. ■

„Často vcházej
do očiště,
neboť tě tam
potřebuji“
(Den. 1738)

Domenico di Michelino: Dante Alighieri

DANTOVA VIZE OČISTCE

Italský básník Dante Alighieri (1265–1321) nám předkládá zajímavou představu očistce, který tvoří sedm kruhů nebo stupňovitých říms, jejichž obvod se k vrcholku stále zmenšuje. Duše se tam očisťují od sedmi hlavních hříchů, jejichž pořadí je: pýcha, závist, hněv, lenost, hrabivost, hltavost, chlípnost.

Dantova vize je zajímavá svou dynamikou a zároveň spirituálním smyslem: očistec je místo směřující od země, kde budoucí vyvolení umírají, k nebi, kde je jejich věčný příbytek. Během cesty se očisťují a čím blíže jsou k vrcholku, k výšinám jim zaslíbeným, tím jsou čistší.

Očista na hoře probíhá trojím způsobem. Zprvč tělesným trestem, který umrtvuje zlé vášně a povzbuzuje k tcnosti. Zadruhé meditací nad hříchem, který má být očistěn, a tcností, jež je jeho opakem. Třetí očistou je modlitba. Modlitba očisťuje duši, posiluje ji v milosti Boží a vyjadřuje její naději.

Principem, podle něhož jsou duše rozmístěny na římsách očistce, je láska. Společnou podstatou všech hříchů je nedostatek lásky k Bohu, čili k dobru. Tím, co hluboko v nitru vede k hřichu, je láska, jež se zvrhla ve zlo, láska příliš vlažná, láska změněná v nenávisť; na očistcové hoře dochází k opětovnému nastolení pravé lásky, zlézat očistec znamená stoupat zpátky k dobru, pokračovat v plavbě k Bohu, kterou hřích pozdržel.

Principem, podle něhož jsou duše rozmístěny na římsách očistce, je láska. Společnou podstatou všech hříchů je nedostatek lásky k Bohu, čili k dobru. Tím, co hluboko v nitru vede k hřichu, je láska, jež se zvrhla ve zlo, láska příliš vlažná, láska změněná v nenávisť; na očistcové hoře dochází k opětovnému nastolení pravé lásky, zlézat očistec znamená stoupat zpátky k dobru, pokračovat v plavbě k Bohu, kterou hřích pozdržel.

Zpracováno na základě: Jaques Le Goff, „Zrození očistce“, Vyšehrad 2003

■ PAVEL VOJTĚCH KOHUT OCD

SOLIDARITA DUCHA „AŽ ZA HROB“ ANEB ODPUSTKY PRO ZEMŘELÉ

Kolem památky všech zemřelých (2. listopadu), lidově nazývané „dušičky“, navštěvujeme hroby svých zesnulých, zapalujeme tam svíce a modlíme se za ně. To je jistě chvalýhodný zvyk, někdy v něm ale bývá více folklóru než uvědomělé křesťanské víry. V jiných případech se zase návštěva hřbitovů zvrhává v mechanickou honbu za získáním co nejvíce plnomocných odpustků pro duše v očistci, aniž by to bylo provázáno hlubší úvahou o tom, co a proč vlastně děláme. Přitom v zemi, kde má svou živou tradici husitství, i s jeho odporem k odpustkům, jež bývají nepochopené a přerukované, je na místě, abychom to, co děláme, dělali uvědoměle a dokázali si to i obhájit. Zároveň není od věci správným postojem a způsobem prožívání napravovat i skutečné deformace a pomáhat tím i ostatním věřícím.

Připomeňme si tedy krátce katolické učení o odpustcích a pokusme se vážněji zamyslet nad tím, do jakých postojů by se naše víra ohledně nich měla vtělit. Vyjdeme z pojednání *Katechismu katolické církve* (srov. čl. 1471–1479) a probereme si nejprve, co způsobuje hřích a v čem spočívá jeho odpuštění, dále k čemu slouží odpustky a nakonec jak jimi můžeme pomáhat i zemřelým a jakou úlohu zde sehrává církevní společenství.

ODPUŠTĚNÍ HŘÍCHŮ

Když člověk zhřeší, jednak tím přerušuje své společenství s Bohem (chceme-li to vyjádřit

obrazně, obrací se k němu zády), jednak se nezdravým způsobem navazuje na jiné vztahy, případně jiné hodnoty (ulpívá na ostatních a Boha víceméně ignoruje). To první se tradičně nazývá odklon od Boha (*aversio a Deo*), to druhé příklon k tvorům (*conversio ad creaturas*). To první je podstatou *vin* hříchu, jejímž důsledkem je „věčný trest“, tj. hrozba ztracení, pokud nedorazí k obnovení společenství s Bohem. To druhé je integrální *součástí* hříchu, následek, který označujeme jako „časný trest“. I pokud dojde k obnovení vztahu s Bohem, člověk není po své smrti disponován k okamžitému přijetí věčné blaženosti, trvá-li toto jeho lpění na pozemských hodnotách. Potřebuje se od něj osvobodit, očistit.

„Věčný“ ani „časný trest“ tedy nejsou něčím, co Bůh člověku ukládá zvenčí jako rozsudek nebo snad dokonce jako jistý druh msty (srov. KKC 1472), nýbrž jsou nutným následkem hříchu, takže s rozhodnutím pro daný hřích člověk přijímá (často ne zcela vědomě) i oba „tresty“: věčný a časný.

Obnovit společenství s Bohem nedokáže člověk sám. Uskutečňuje se Božím odpuštěním, jež člověk přijímá jak dokonalou lítostí (litujeme, že jsme se odvrátili od milujícího Boha), tak i lítostí nedokonalou (obáváme se věčného zavržení či jiných následků hříchu), pokud je spojená s vyznáním hříchů a kněžským rozhrěšením ve svátosti smíření. Jelikož náš hřích oslabuje rovněž církevní společenství, je žádoucí, aby i ten, kdo lituje svých hříchů dokonale, přijal svátostné rozhrěšení, neboť to jej usmiřuje rovněž s církví.

POKÁNÍ A ODPUSTKY

Jak se má ale člověk zbavit nezdravého lpění na tvorech, tedy „časných trestů“? Jak se může osvobodit od síly přitažlivosti hříchu? Především *skutky pokání*: postem nebo jinou asketickou praxí, modlitbou, případně skutky milosrdenství, včetně almužny (srov. Mt 6,1–18).

Proto starověká církevní praxe vyžadovala od kajících nejprve dlouhé období pokání, a teprve po něm byla dotyčná osoba smířena s Bohem a církví biskupovým rozhrěšením. Tím se kající nejen disponoval k přijetí Božího odpuštění, nýbrž se často zbavoval i nezřízených náklonností.

Pozdější vývoj právem upřednostnil snadnější přístup k rozhrěšení, veřejné pokání změnil na soukromé, přestal jím podmiňovat rozhrěšení, a navíc umožnil je do značné míry zastoupit určenou modlitbou či jiným úkolem zbožnosti. Jejich účinnost se přitom opírá o takzvaný *poklad církve*, tj. zásluhy Krista a svatých, zejména mučedníků (srov. KKC 1476), které jsou takto církevní autoritou nabídnuty věřícím. Tyto zástupné modlitby a úkony zbožnosti označujeme jako *odpustky*.

Je tedy zřejmé, že odpustky neslouží k odstranění vin, a proto ani již dávno opuštěná praxe odpustků v podobě peněžitého daru neměla nikdy za cíl zaplatit si odpuštění hříchů. Zřeknutí se určitého finančního obnosu mělo pomoci těm, kdo nezdravě lpěli na věcech tohoto světa, tedy i na bohatství, aby se vnitřně osvobodili. Jelikož se ale tato praxe zvrhávala v prosté „zaplacení“ odpustků bez zaujetí kajícího postoje, a u kleriků navíc nezřídka vyvolávala chtivost, následně se od ní zcela ustoupilo. V žádném případě se ale nikdy nedalo zaplatit odpuštění hříchů. To je vždy výhradně darem Milosrdného Boha, s nímž nelze obchodovat.

SRDCE JAKO SUCHÝ ZIP A SOLIDARITA DUCHA

Odpustky nám tedy pomáhají zbavovat se lpění na pozemských věcech, které je vyvoláváno nebo posilováno hříchem, a to nejen smrtelným, nýbrž i všedním. Bohužel, naše srdce je jako suchý zip: má tendenci přilepit se na vše, co se dostane do jeho těsné blízkosti. Právě proto potřebujeme prostředky, jak je znovu a znovu osvobozovat.

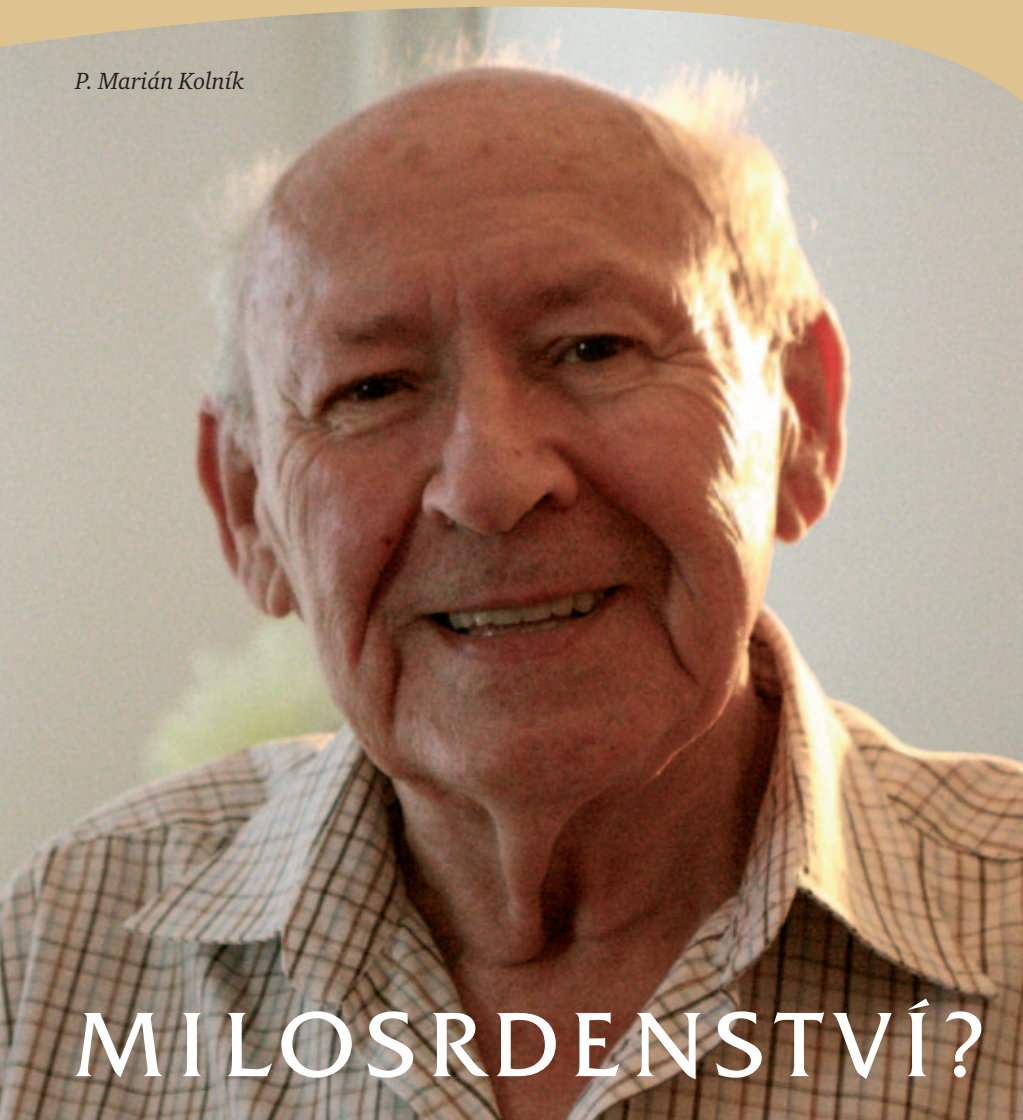

Naštěstí nejsme v této náročné potřebě neustálého očišťování sami: jsme mezi sebou navzájem spojeni duchovním poutem údů téhož Kristova mystického těla, jímž je církev. A tak radost jednoho údů je radostí ostatních, podobně jako bolest jednoho doléhá i na ostatní (1Kor 12,26).

Církevní autorita nám při různých příležitostech liturgického roku, ale i každodenně (např. modlitbou jedné části růžence s prosbou na úmysl Svatého otce) nabízí možnost získat odpustky pro sebe, případně pro ty, kdo už je nemohou získat sami a potřebují to: tedy pro ty, kdo zemřeli, aniž se jejich srdce osvobodilo od lpění na tvorech.

Pokud získáváme odpustky pro duše v očistci se správným přístupem, který nezavání obchodováním s Bohem nebo naopak formalismem, stáváme se nádherným příkladem *solidarity ducha*, solidarity, která „jde až za hrob“. V naší službě těmto zemřelým nesmí být nic povýšeného, vždyť oni – na rozdíl od nás! – mají už spásu jistou. Když se tak děje s vědomím, že podobně jako my i oni museli přemáhat zlé náklonnosti svého srdce, a prosit se za života nedokázali odpoutat od svých lpění dostatečně, naše modlitba za ně bude ryzi a zároveň plná vědomí, že i my potřebujeme dnes a denně očišťovat své srdce skutky pokání. Touha po spase druhých jistě prospěje i nám a navíc nám získá spojení v nebi pro chvíli našeho vlastního umírání. ■

P. Marián Kolník

MILOSRDENSTVÍ?

JE TO O TOM,
ŽE OTEC NÁS ČEKÁ

ROZHOVOR S PÁTEREM MARIÁNEM KOLNÍKEM

❖ Otče, jak dlouho jste knězem?

V tomto roce, 27. června, uplynulo pět let ode dne, kdy jsem z rukou arcibiskupa Stanislava Zvolenského přijal svátost kněžství. Bylo to v kostele Narození Panny Marie na Dlhých dieloch v Bratislavě, kde v současné době vypomáhám. V této farnosti jsem byl patnáct let trvalým jáhnem. Po smrti manželky, když mi bylo 82 let, jsem se stal knězem.

❖ Vaše cesta ke kněžství není tedy obvyklá. Řekněte nám, prosím, několik slov o sobě.

Narodil jsem se v obci Hrachovište, poblíž známého Čachtického hradu, u Nového Města nad Váhom. Rodiče hospodařili na čtyřech hektarech. Bylo nás osm dětí, já jsem byl pátý. V roce 1949 jsem odmaturoval a nastal problém, kam jít dál. Jedna možnost byla medicína, druhá teologie. Měl jsem tehdy sestřenicí Anastazii, která byla učitelkou a byla starší než já, tak jsem se s ní radil. A ona mi tehdy krásně napsala: „Vyber si to, kde uděláš více dobra.“ Tak jsem se rozhodl studovat teologii a přihlásil se k řádu verbistů. Bohužel v noci z 3. na 4. května 1950 byl na Slovensku řád verbistů zlikvidován komunisty. Internovali nás v táborech v Kostolné u Trenčína. Bylo nás tam asi 120 řeholníků. Ještě ten rok začala moje „pouť“ po pracovních táborech, také na území dnešní České republiky. Tam jsem se seznámil s páterem Josefem Porubčanem, jezuitou, který se potom stal mým duchovním vůdcem. Roku 1957 jsem šel pracovat do Slovačky do Bratislavy, kde jsem do roku 1960 pracoval jako stavební technik. V tomto roce jsem se také oženil. Vše začalo, když se mi zalíbila jedna dívka, ale přitom jsem pořád myslel na kněžství. Mluvil jsem o tom s mým zpovědníkem a ten mi poradil, ať si udělám duchovní cvičení. Po exerciciích jsem si byl

zpočátku jistý, že mám jít cestou ke kněžství, ale potom se znovu objevily pochybnosti. Nakonec mi otec Porubčan řekl, ať si najdu věřící dívku, což se zakrátko stalo. Z manželství s Marií se nám narodily čtyři děti. V roce 1971 jsem v Bratislavě ukončil Vysokou školu ekonomickou a promoval jako inženýr ekonom. Pracoval jsem potom ve výzkumném ústavu až do pádu komunismu.

❖ Na teologii jste ale nezapomněl.

Ano, a také jsem se podílel na křesťanském vzdělávání mladých mužů. Když jsem byl totiž v PTP, podařilo se mi vystudovat křesťanskou, tomistickou filozofii. A jelikož jsem neměl problém ani s latinou a jazyky

Arcibiskup S. Zvolenský
během kněžského svěcení

Kněžské svěcení

(anglický, francouzský, německý, ruský), když jsem byl v Bratislavě, chodívali za mnou, abych je vyučoval. A posílal je za mnou právě páter Porubčan. V roce 1995 jsem byl vysvěcen na trvalého jáhna a deset let jsem působil v Trenčíně.

✚ **Když jste tedy nastupoval k řádu verbistů, bylo vám 22 let a knězem jste se stal až po šedesáti letech. Teď, když se vám řekne „otče“, to platí o to víc. Získal jste mnohé zkušenosti a to vám pomáhá pochopit lidi.**

Ano, teď třeba rád zpovídám. A stane se, že někdo přijde a řekne: „Jdu ke zpovědi k vám, protože jste byl ženatý, tak tomu víc rozumíte.“ Není to určitě tak, že kněz, který nebyl ženatý, tomu nerozumí. Je ale pravda, že to je jiné, když někdo pozná nějakou problematiku z knih, a jiné, když ji sám prožije.

✚ **Když jste ve zpovědnici, jste svědkem Božího milosrdenství. Každá zpověď je také svátkem Božího milosrdenství. Bůh má radost, že člověk přichází. Může se ale stát, že někdo má strach před knězem a před zpovědí. Co byste mu řekl?**

Bůh nás všechny stvořil, abychom byli šťastni. Aby to tak bylo, musíme mít svoje srdce opravdu čisté. A myslím si, že přece

všichni nosíme ve svém srdci touhu po štěstí. Zpověď nám dává právě tuto možnost naše srdce očistit. Jedná se v podstatě o to, aby si člověk uvědomil, že Bůh na nás čeká, že nás nesmírně miluje, že mu na nás záleží. Že Boží touhou je, aby nám mohl odpouštět. A když se zamyslíme, tak přiznáme, že tím nejzákladnějším zákonem v srdci člověka je konat dobro a vyhýbat se zlu. Podstatné je uvěřit tomu, že Bůh touží po tom, abys byl šťastný, abys proto překonal strach, že máš na sebe žalovat, vyznat svůj hřích. Myslím si, že Boží milosrdenství v nás pracuje, vede nás k pochopení, že můžeme být šťastní, jen když patříme Pánu Ježíši. Vede nás k tomu, abychom prolomili tu hranici mezi dobrem a zlem a postavili se na stranu dobra.

✚ **Takže, když se blížíme ke zpovědnici, měli bychom si pamatovat, že Bůh je více Otec než Soudce?**

Ano, určitě! A pamatovat, že nám Bůh touží pomáhat, že nás touží směřovat a doprovázet.

✚ **Otče, slyšel jsem, že vedete takovou svou „statistiku“ zpovědí?**

Ano, to děláme v naší farnosti, a nejenom já, také ostatní kněží. Já pokaždé dělám čárku. Víím proto, že za těch několik let

svého kněžství jsem vyzpovídal už kolem 13 500 osob. Mám velikou radost, že to můžu dělat, že můžu sloužit svým kněžstvím. Mám radost, někdy s někým i pláču, mám radost, když přijdou mladí, ale i když přijdou stařečkové a stařenky. Oni potřebují, aby je někdo vyslechnul. Potřebují se před někým otevřít. Já je nepřeruším. Pokud je opravdu hodně lidí, když je opravdu fronta, vždy je pozvu, ať přijdou zase.

✚ **Kdybyste, otče, měl v několika slovech říct, co je to Boží milosrdenství, co byste řekl?**

Bůh touží být naším otcem. Stačí si připomenout evangelium o marnotratném synu. Když tento syn, který promarnil majetek, jde zpátky k otci, otec se rozběhne. Možná také každý večer dával do okna svíčku, aby dal najevo, že ještě nespí, že čeká. A když syn jde, běží mu naproti, protože touží ho obejmout. A neřekne mu ani jediné slovo, jako „cos to udělal?“, „jak to, že teď přicházíš?“ On řekne sluhům, ať ho obléknou. A jakou má radost, že se jeho syn vrátil! Že je zase s ním! Můžeme říct, že cokoliv by člověk udělal, jakékoliv největší hříchy by spáchal, tak pod součtem toho všeho, to

P. Marián bydlí s dcerou Miriam a synem Markem který je kostelníkem ve farnosti Dlhe diely

P. Marián Kolník

poslední, co tam je, je právě ještě Boží milosrdenství.

✚ **Otče, co byste řekl čtenářům „Apoštola“, abyste je povzbudil k důvěře v Boží milosrdenství?**

Že Bůh na nás čeká. Vždy je přece krásné, když člověk ví, že někde je někdo, jehož srdce bije pro mě a čeká na mě. Bůh ví, že nejsme šťastní, když jsme mimo domov. Touží po našem společenství víc, než si dokážeme představit. On je perfektní otec. Není zloby v člověku, kterou by Bůh nedokázal odpustit. Jakkoliv hluboko by člověk klesl, pod tím je ještě Boží milosrdenství.

✚ **Děkuji moc za rozhovor a prosím o požehnání pro čtenáře „Apoštola“.**

+

Připravil P. Wojciech Zubkiewicz SAC

K O R U N K A

„...Tato modlitba je na usmíření mého hněvu... nejprve se pomodlíš jednou **Otčenáš, Zdrávas Maria a Věřím v Boha**, potom budeš na zrnkách Otčenáše říkat tato slova: **Věčný Otče, obětuji ti tělo a krev, duši i božství tvého nejmilejšího Syna a našeho Pána Ježíše Krista, na smír za hříchy naše i celého světa;**

na zrnkách Zdrávasu budeš říkat tato slova: **Pro jeho bolestné utrpení buď milosrdný k nám i k celému světu.**

Na závěr se pomodlíš třikrát: **Svatý Bože, Svátý Silný, Svátý Nesmrtelný, smiluj se nad námi a nad celým světem.**“

(Den. 476)

KONGREGACE SESTER
MATKY BOŽÍHO
MILOSRDENSTVÍ,

v níž žila a zemřela sv. sestra Faustyna

Tajemství Božího milosrdenství hlásáme svědectvím života v duchu důvěry v Boha a milosrdenství k bližním. Jdeme cestou milosrdenství (zvláště vůči děvčatům a ženám potřebujícím morální obnovu), slova (hlásání poselství milosrdenství, formace apoštolů Božího milosrdenství) a modlitby.

NOVICIÁT ul. Siostry Faustyny 3,
30-420 Kraków, Polsko
KOMUNITA
V ČESKÉ REPUBLICE

Štefánikova 952,
544 01 Dvůr Králové n/L.

POSLÁNÍ
A SPIRITUALITA
SV. FAUSTYNYMÁ LÁSKA SAHÁ
ZA HRANICE SVĚTA,
K DUŠÍM TRPÍCÍM
V OČISTCI

(Den. 692)

„Uviděla jsem anděla strážce, který mi řekl, abych šla za ním. Za chvíli jsem se ocitla na zšeřelém místě, naplněném ohněm, a v něm bylo mnoho trpících duší. Tyto duše se velice vroucně modlí, ale pro ně samé to nemá žádný účinek, jim můžeme pomoci jen my. A zeptala jsem se těch duší, čím trpí nejvíce. A odpověděly mi shodně, že nejvíce trpí touhou po Bohu.“ (Den. 20)

Téma očistce se v Deníčku sestry Faustyny objevuje dost často. Už na prvních stránkách Deníčku můžeme najít popis vize očistce (srov. Den. 20) a zprávu z návštěvy zemřelé sestry, která Faustynu prosila o modlitbu (srov. Den. 58; další zmínky najdeme např. v Den. 1185 – 1187 a 1731). Sv. Faustyna nám přináší zajímavé postřehy týkající se očistce, jako třeba to, že největším utrpením duší v očistci je touha po Bohu (srov. Den. 20), že duše v očistci navštěvuje a přináší jim velkou úlevu Panna Maria (srov. Den. 20), že určité skutky a události odehrávající se na zemi zanechávají své stopy v očistci a v nebi (srov. Den. 1556).

Především si je ale sv. Faustyna vědoma svého poslání vyprošovat a nést Boží milo-

Gustave Doré: Očistec

srdenství. Tak se také dívá na očistec – s velikou touhou zprostředkovávat Boží milosrdenství. Proto se často obětuje a modlí za duše v očistci (srov. Den. 36, 240, 274, 1227). Prosí také Boha, ať se na duše v očistci nedívá jinak než skrze rány Ježíše (srov. Den. 1227). V roce 1936 žádá sv. Faustyna Pána Ježíše v modlitbě, ať učiní její srdce citlivé pro každou bolest duše a těla svých bližních. U toho také vyznává, že se tato její touha neomezuje jen na tento svět, ale přesahuje jeho hranice a zahrnuje i ty duše, které trpí v očistci (srov. Den 692).

Její touha souzní s vůlí Boží. Když jí Pán Ježíš předává Novénu, kterou se má modlit před Svátkem Božího milosrdenství, o osmém dni Novény řekne: „Dnes mi přiveď duše, které jsou v očistcovém vězení, a ponoř je do propasti mého milosrdenství, ať prameny mé krve ochladí jejich palčivost. Všechny tyto duše velmi miluji, splá-

cejí dluh mé spravedlnosti. Je ve tvé moci přinést jim ulehčení. Vezmi z pokladnice mé církve všechny odpustky a obětuj je za ně... (Den. 1226)“

Tato slova nás ujišťují, že Bůh duše v očistci miluje a že jeho spravedlnost nebrání pomáhat jim a ulehčovat jejich utrpení. Sv. Faustyna je pozvána ponořovat duše do propasti Pánova milosrdenství. Faustyna odpovídá Bohu modlitbou, v níž k němu přivádí duše v očistci a prosí, ať je proudy jeho krve a vody osvobodí. Touto modlitbou, kterou nám sv. Faustyna předává ve svém Deníčku jako součást Novény před Svátkem Božího milosrdenství, nám zároveň zdůrazňuje úzké propojení duší v očistci s Ježíšovým Srdcem, ve kterém jsou uzavřené (srov. Den. 1227). Důležité také je zmínit se o tom, že k pomoci duším v očistci Faustyna využívá prostředky, které nabízí církev: svátosti a odpustky.

K tomu je zvána nejen sv. Faustyna. Pokladnice církve je otevřena také pro nás. Dokud žijeme na zemi, můžeme z ní brát pro ostatní a také pro duše v očistci. (red)

Modlitba sv. Faustyny
za duše v očistci (Den. 1227)

Věčný Otče, shlédni milosrdně na duše trpící v očistci, které jsou zavřeny v Ježíšově nejslitovnějším Srdci. Prosím Tě, pro bolestné utrpení Ježíše, tvého Syna, a pro všechnu hořkost, již byla zaplavena jeho přesvatá duše, prokaž své milosrdenství duším, které se nacházejí pod pohledem Tvé spravedlnosti, nehleď na ně jinak než skrze rány Ježíše, Tvého nejmilejšího Syna, neboť my věříme, že Tvá dobrota a slitovnost jsou nekonečné. Amen.

MISERICORDIAE VULTUS

BULA VYHLAŠUJÍCÍ MIMOŘÁDNÝ
SVATÝ ROK MILOSRDENSTVÍ

/ 2

(Pokračování z minulého čísla)

10. Sloupovím, které nese život církve, je milosrdenství. Veškerá její pastorační činnost by měla být proniknuta něhou, která je určena věřícím; žádné její zvěstování a svědectví vůči světu nemůže postrádat milosrdenství. Věřohodnost církve prochází cestou milosrdné a soucitné lásky. Církev „prožívá neuhastitelnou touhu nabízet milosrdenství“ (*Evangelii gaudium*, 24). Možná, že jsme dlouho zapomínali ukazovat cestu milosrdenství a žít ji. Na jedné straně pokušení požadovat vždy a pouze spravedlnost vedlo k opomenutí, že ta je sice prvním, nezbytným a neodmyslitelným krokem, ale že církev potřebuje jít dál, aby dosáhla vyššího a významnějšího cíle. Na druhé straně je smutné vidět, jak se zkušenost odpuštění v naší kultuře vytrácí. Dokonce samo toto slovo jako by někdy mizelo. Bez svědectví o odpuštění však zbývá pouze neúspěšný a neplodný život, jako by se žilo na bezútěšné poušti. Pro církev znovu nadešel čas chopit se radostné zvěsti o odpuštění. Je čas návratu k podstatnému, abychom na sebe vzali slabosti a těžkosti svých bratří. Odpuštění je síla, která křísí k novému životu a vlévá odvahu hledět do budoucnosti s nadějí.

11. Nemůžeme opomenout zásadní učení, které svatý Jan Pavel II. nabídl svojí druhou encyklikou *Dives in misericordia*, která byla ve svojí době nečekaná a mnohé svým tématem překvapila. Svatý papež především poukázal na zapomnění, do něhož upadlo téma milosrdenství v dnešní kultuře: „Současné myšlení se snad ještě více než v dřívější době staví pojem milosrdnému Bohu a pokouší se i pouhý pojem „milosrdenství“ odstranit ze života i ze srdce člověka. Samo slovo a výraz

– milosrdenství – jako by přivádělo do úzkých člověka, který se ještě více než jindy v historii cítí být pánem a díky nesmírnému a dosud nepoznanému rozvoji vědy a techniky si podmanil zemi (srov. Gn 1,28). Takové podmanění země, chápané pouze jednostranně a povrchně, neponechává žádné místo pro milosrdenství... Proto se také v současné situaci církve a světa mnoho lidí a mnoho společenství, vedených živým citem víry, přirozeně s sami od sebe utíká k Božímu milosrdenství.“ (*O Božím milosrdenství*, 2)

Kromě toho svatý Jan Pavel II. odůvodnil naléhavost zvěstovat a dosvědčovat milosrdenství v soudobém světě takto: „Vede nás k tomu láska k člověku a všemu, co je lidské a co je podle mínění mnoha dnešních lidí ohroženo nesmírným nebezpečím. Kristovo tajemství... mne zavazuje, abych hlásal milosrdenství a milosrdnou Boží lásku, zjevenou ve stejném Kristově tajemství. Toto tajemství mne rovněž vybízí, abych se k tomuto milosrdenství obracel a vzýval je v dnešním obtížném a rozhodujícím období dějin církve a světa.“ (*Ibid.* 15) Toto jeho učení je dnes aktuální více než předtím a zasluhuje si, aby bylo v tomto Svatém roce oživeno. Bereme si za svá další jeho slova: „Církev žije svým pravým životem, když vyznává a hlásá milosrdenství – nejvýše obdivuhodnou vlastnost Stvořitele a Vykupitele – a když přivádí lidi k pramenům Spasitelova milosrdenství, které sama střeží a spravuje.“ (*Ibid.* 13)

12. Církev má poslání zvěstovat Boží milosrdenství, které je tepajícím srdcem evangelia, skrze něž má dosáhnout srdce a mysl každého člověka. Kristova nevěsta si osvojuje jednání Božího Syna, který vychází vstříc všem a nikoho nevylučuje. V naší době, kdy je církev zapojena do nové evangelizace, si téma milosrdenství žádá, aby bylo podáváno s novým nadšením a novým pastoračním pří-

stupem. Pro církev a věrohodnost jejího zvěstování je určující, aby žila a dosvědčovala milosrdenství v první osobě. Její jazyk a její gesta mají předávat milosrdenství, pronikat do lidských srdcí a vybízet lidi, aby hledali cestu zpět k Otci.

První pravdou církve je Kristova láska. Této lásce, která se projevuje odpuštěním a sebedarováním, církev slouží a zprostředkovává ji lidem. Proto tam, kde je církev, musí být zřetelné Otcovo milosrdenství. V našich farnostech, společenstvích, ve sdruženích, hnutích a vůbec všude, kde jsou křesťané, by každý měl mít možnost najít oázu milosrdenství.

13. Chceme tento Jubilejní rok prožít ve světle Pánova slova: Milosrdní jako Otec. Evangelista přináší Ježíšovo učení: „Buďte milosrdní jako je milosrdný váš Otec“ (Lk 6,36). Je to životní program, který je náročný a stejně tak plný radosti a pokoje. Ježíšův pokyn je určen těm, kdo slyší Jeho hlas (srov. Lk 6,27). Abychom byli schopni milosrdenství, musíme tudíž nejprve naslouchat Božímu Slovu. To znamená obnovit hodnotu mlčení při rozjímání Slova, které nám je určeno. Takto lze rozjímat Boží milosrdenství a osvojovat si je jako vlastní životní styl.

14. Zvláštním znamením Svatého roku je pouť, protože je obrazem cesty, kterou se každý člověk svým životem ubírá. Život je putováním a lidská bytost je viator, poutník, který jde po cestě ke kříženému cíli. Také ke Svaté bráně v Římě a kamkoli jinam bude každý muset podle svých sil vykonat pouť. Bude to znamení skutečnosti, že také milosrdenství je cílem, kterého je třeba dosáhnout a který vyžaduje závazek a obět. Poutě je tudíž podnětem k obrácení: prostřednictvím Svaté brány se necháme obejmout Božím milosrdenstvím a zavážeme se k tomu, abychom vůči druhým byli milosrdní, jako je Otec k nám.

Pán Ježíš nám ukazuje etapy této pouti, kterými lze tohoto cíle dosáhnout: „Nesudte, a nebudete souzeni, nezavrhujte, a nebudete zavrženi. Odpuštějte, a bude vám odpuštěno. Dávejte, a dostanete: míru dobrou, natlačenou, natřesenou a vrchovatou vám dají do klína. Neboť jakou mírou měříte, takou

vou se naměří vám“ (Lk 6,37-38). Především říká nesoudit a nezavrhovat. Kdo nechce být souzen Bohem, nesmí se stát soudcem vlastního bratra. Lidé totiž svým soudem ulpívají na povrchu, zatímco Otec hledí do nitra. Kolik jen škodí slova pronášená se žárlivostí a závistí! Mluvit špatně o bratru v jeho nepřítomnosti, znamená stavět jej do špatného světla, poškozovat jeho pověst a vydávat jej napospas řečem. Nesoudit a nezavrhovat má pozitivní význam, totiž umět chápat to, co je v každém člověku dobré, a nedovolit, aby trpěl naším stranickým soudem a naším předsudkem, že víme všechno. To však ještě k vyjádření milosrdenství nestačí. Ježíš žádá také odpuštění a dávání. Máme být nástroji odpuštění, protože se nám od Boha jako prvním dostalo odpuštění. Být velkodušní ke všem a vědět, že Bůh nás také zahrnuje obrovskou velkorysostí.

Milosrdní jako Otec – takové bude „motto“ Svatého roku. V milosrdenství máme důkaz toho, jak miluje Bůh. Dává se cele, navždy, nezištně a aniž by něco žádal výměnou. Přichází nám na pomoc, když jej vzýváme. Krásná je denní modlitba církve, která začíná slovy: „Bože, shlédni a pomoz. Pane, pospěš mi pomáhat“ (Žl 70,2). Pomoc, kterou vzýváme, je prvním krokem Božího milosrdenství směrem k nám. On nás přichází vyprostit ze slabosti, v níž žijeme. A Jeho pomoc spočívá v tom, že nám umožní vnímat Jeho přítomnost a Jeho blízkost. Den po dni, zasažení Jeho soucitem, se můžeme stát také my soucitnými vůči všem.

15. V tomto Svatém roce můžeme učinit zkušenost otevření srdce vůči těm, kdo žijí v těch nejvíce beznadějných existenciálních periferiích, jež moderní svět často dramatickým způsobem vytváří. Kolik je ošidných a bolestných situací v dnešním světě! Kolik zranění na těle nese množství těch, kdo nemají hlas, protože jejich křik zeslábl či zanikl v důsledku lhostejnosti bohatých národů. V tomto Jubileu bude církev ještě více volána hojit tato zranění, poskytovat úlevu olejem útěchy, obvažovat milosrdenstvím a léčit nezbytnou solidaritou a pozorností. Neupadejme do lhostejnosti, která ubíjí, do zvykovosti, která uspává

duši a brání objevovat novost, do cynismu, který ničí. Otevřme své oči a pohledme na bídu světa, na rány tolika bratří a sester zbaivených důstojnosti a nechme se vyprovokovat jejich voláním o pomoc. Naše ruce ať stisknou jejich ruce. Přitáhněme je k sobě, aby pocítili vroucnost naší přítomnosti, našeho přátelství a bratrství. Jejich křik ať je i náš, abychom tak společně mohli prolomit bariéru lhostejnosti, která často suverénně kraluje, aby zakrývala pokrytectví a egoismus.

Vroucně si přejí, aby křesťanský lid během Jubilea přemýšlel o skutcích tělesného a duchovního milosrdenství. To bude způsob, jak probouzet naše svědomí často ukolébané pohledem na dramata chudoby a jak hlouběji pronikat k jádru evangelia, ve kterém jsou chudí božským milosrdenstvím upřednostňováni. Ježíšovo kázání nám tyto skutky milosrdenství prezentuje, abychom mohli chápat, zda žijeme jako Jeho učedníci či nikoli. Objevme znovu skutky tělesného milosrdenství: dávat najíst tomu, kdo má hlad, a napít žíznivým; odívat toho, kdo nemá co na sebe; přijímat cizince, pomáhat nemocným, navštěvovat vězněné, pohřbívat mrtvé. A nezapomínejme na skutky duchovního milosrdenství: radit pochybujícím, učit neznalé, napomínat hříšníky, těšit sklíčené, odpouštět urážky, trpělivě snášet protivné lidi, modlit se k Bohu za živé i mrtvé.

Nemůžeme utéci před Pánovými slovy, podle nichž budeme souzeni: zda dáme najíst hladovému a napít žíznivému; přijmeme cizince a oblečeme toho, kdo nemá co na sebe; zda budeme mít čas být s tím, kdo je nemocný a ve vězení (srov. Mt 25,31-45). Stejně tak budeme tázáni, zda jsme pomáhali vyvádět z pochybností, které stahují do strachu a často jsou zdrojem osamocení; zda jsme uměli přemáhat neznalost, v níž žijí miliony lidí, zejména děti, kterým se nedostává pomoci, aby mohly vyváznout z chudoby; zda jsme byli blízkou tomu, kdo je osamocen a sklíčen; zda jsme odpustili tomu, kdo nás uráží, a odmítli každou formu zášti a nenávisti vedoucí k násilí; zda jsme byli trpělivi podle příkladu Boha, který má trpělivost s námi; a nakonec zda jsme Pánu v modlitbě svěřovali svoje bratry a sestry. V každém z těchto „nejmenších“ je přítomen sám Kristus. Jeho tělo se stává znovu viditel-

ným jako tělo, které je zmučené, bolavé, bité, podvyživené a na útěku... abychom jej rozpoznali, dotýkali se jej a poskytovali mu péči. Nezapomeňme na slova svatého Jana od Kříže: „Na sklonku života budeme souzeni podle lásky“. (Srov. *Krátké spisy a korespondence*, 59. Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří 1998, str. 73.)

16. V Lukášově evangeliu máme další důležitý aspekt, jak prožívat s vírou toto Jubileum. Evangelista vypráví, jak se Ježíš po návratu do Nazareta vydal podle svého zvyku do synagogy. Vyzvali jej, aby přečetl Písmo a komentoval jej. Šlo o pasáž z proroka Izaiáše, kde stojí: „Duch Páně je nade mnou, protože mě Hospodin pomazal, poslal mě zvěstovat radostnou zprávu pokorným, obvázat ty, jimž puká srdce, oznámit zajatým propuštění, svobodu uvězněným, hlásat Hospodinovo milostivé léto“ (Iz 61,1-2). „Milostivé léto“ Páně je tím, co toužíme prožívat. Tento Svátý rok s sebou přináší bohatství Ježíšova poslání, které zní v prorokových slovech: nést slovo a gesto útěchy chudým, oznamovat osvobození těm, kdo jsou uvěznění v nových formách nevolnictví moderní společnosti, navracet zrak tomu, kdo už nevidí, protože se stáhl sám do sebe, a navracet důstojnost tomu, kdo ji postrádá. Ježíšovo kázání se znovu stává viditelným v odpovědích víry, které jsou křesťané povolání dávat svým svědectvím. Ať nás provázejí apoštolova slova: „Kdo prokazuje milosrdenství, ať to činí s radostí“ (Řím 12,8).

17. Postní doba tohoto Jubilejního roku ať je žita intenzivněji jako velká příležitost ke slavení a zakoušení Božího milosrdenství. Kolik stránek Písma lze meditovat během postní doby, abychom objevili milosrdnou Otcovu tvář! Slovy proroka Micheáše můžeme také opakovat: Ty, Pane, jsi Bůh, který odpouštíš nepravost a promíjíš hřích, netrváš na svém hněvu, ale máš zálibu v milosrdenství. Ty, Pane, se vrátíš a smiluješ se nad svým lidem. Nebudeš dbát na naše viny a svrhneš do mořských propastí všechny naše hříchy (srov. Mich 7,18-19).

V čase modlitby, půstu a dobročinnosti lze rozjímat konkrétněji o těchto slovech proroka

Izaiáše: „Není půstem, který chci, spíše toto: rozvaž nespravedlivá pouta, uvolni uzly jha, utiskované propust na svobodu, zlom každé jařmo! Lámej svůj chléb hladovému, popřej pohostinství bloudícím ubožákům; když vidíš nahého, obleč ho, neodmítej pomoc svému bližnímu. Tehdy vyrazí tvé světlo jako zora, tvá jizva se brzy zacílí. Před tebou půjde tvá spravedlnost a za tebou Boží sláva. Tehdy budeš volat a Hospodin ti odpoví, křičet o pomoc a on řekne: „Zde jsem!“ Přestaneš-li utlačovat, ukazovat prstem, krivě mluvit, nasytíš-li svým chlebem hladového, ukojíš-li lačného, tehdy v temnotě vzejde tvé světlo, tvůj soumrak se stane poledním jasnem. Hospodin tě stále povede, v nedostatku ukojí tvou touhu, posílí tvé údy. Budeš jako zavlažovaná zahrada, jako živé zřídlo, jehož voda nevysychá“ (Iz 58,6-11).

V diecézích ať se šíří iniciativa 24 hodin pro Pána, která se koná v pátek a sobotu čtvrtého postního týdne. Mnozí lidé začínají přistupovat ke svátosti smíření a jsou mezi nimi četní mladí, kteří v této zkušenosti často nacházejí cestu zpět k Pánu, prožívají intenzivní chvíli modlitby a objevují znovu smysl svého života. Kladme zřetelně opět do středu svátost smíření, protože umožňuje hmatatelně se dotýkat milosrdenství. Pro každého penitenta tak bude zdrojem opravdového vnitřního pokoje.

Nikdy nepřestanu zdůrazňovat, aby zpovědníci byli opravdovým znamením Otcova milosrdenství. Zpovědníkem se nelze stát jen tak. Lze se jím stát především, když my sami jsme kajícími žádatelci o odpuštění jako první. Nezapomínejme, že být zpovědníky znamená podílet se na samotném Ježíšově poslání a být konkrétním znamením kontinuity božské lásky, která odpouští a zachraňuje. Každý z nás obdržel dar Ducha Svatého na odpuštění hříchů, za něj jsme odpovědní. Nikdo z nás není pánem svátosti, nýbrž věrným služebníkem Božího odpuštění. Každý zpovědník má přijímat věřící jako otec z podobenství o marnotratném synovi. Vyšel synovi vstříc, třebaže promarnil jeho majetek. Zpovědníci jsou povolání obejmout kajícího syna, který se vrací domů, a projevit radost z jeho návratu. Ať také neúnavně vycházejí vstříc druhému synovi, který zůstal venku a není schopen se radovat, a vysvětlí mu, že jeho přísný soud je nespra-

vedlivý a vzhledem k bezmeznému Otcovu milosrdenství nemá smysl. Ať nekladou imperitinentní otázky, ale jako otec z onoho podobenství přerušují připravenou promluvu ztraceného syna a umějí v srdci každého penitenta zachytit prosbu o pomoc a odpuštění. Zpovědníci jsou zkrátka povolání vždy, všude, v každé situaci a navzdory všemu být znamením primátu milosrdenství.

18. V postní době tohoto Svatého roku mám v úmyslu rozeslat Misionáře milosrdenství. Budou znamením mateřské péče církve o lid Boží, aby vstoupili do hlubin bohatství tohoto tajemství, které je pro víru tak zásadní. Budou to kněží, kterým dám pravomoc odpouštět také hříchy, které jsou vyhrazeny Apoštolskému stolci, aby byla zjevná šíře jejich poslání. Budou především živým znamením toho, jak Otec přijímá ty, kdo touží po Jeho odpuštění. Budou misionáři milosrdenství z toho důvodu, že u všech lidí podnítí osvobuzující setkání proniknuté lidskostí, které bude zdrojem osvobození, z něhož vyplyne zodpovědnost k překonávání překážek a k návratu k novému životu danému křtem. Ve svém poslání se budou řídit slovy apoštola: „Bůh totiž dopustil, že všichni upadli do neposlušnosti, aby všem prokázal milosrdenství“ (Řím 11,32). Všichni totiž, nikoho nevyjímaje, jsou povolání chopit se výzvy k milosrdenství. Tito misionáři budou žít své poslání s vědomím, že mohou upírat svůj pohled k Ježíši, „milosrdnému a věrnému veleknězi“ (Žid 2,17).

Prosím spolubratry biskupy, aby posílali a přijímali tyto misionáře, kteří mají být především přesvědčivými kazateli milosrdenství. Ať se v diecézích konají „lidové misie“, aby Tito misionáři byli zvěstovateli radosti z odpuštění. Ať jsou zváni udělovat svátost smíření lidu, aby milostivý čas Jubilejního roku umožnil mnohým vzdáleným synům vrátit se na cestu do otcovského domu. Pastýři budou tedy zejména během postní doby vybízet věřící, aby přistupovali „s důvěrou k trůnu milosti, abychom dosáhli milosrdenství a nalezli milost“ (Žid 4,16) (Pokračování)

Přeložil Milan Glaser
převzato z: www.radiovaticana.cz

**BUDETE
MÝMI
SVĚDKY**

PONOŘENÍ, POMAZÁNÍ, NASYCENÍ

Ve dnech 25. 7.–1. 8. 2015 se už posedmé uskutečnila pěší pouť k Božímu milosrdenství, které se zúčastnilo přes 170 poutníků. Tento rok se pouť konala v rámci Roku zasvěceného života a v roce Eucharistického kongresu. „Ponoření, pomazání, nasycení“ znělo proto heslo letošní pěší pouti, které mělo připomenout, že Bůh se nás neustále dotýká skrze svátosti. Přinášíme vám několik slov a fotografií z této pouti, které krásně ukazují bohatství a různorodost Božího milosrdenství.

BŮH NA PRVNÍM MÍSTĚ

Olina přišla tentokrát z Hodonína, ale na pouti je už posedmé. „Pokaždé, když jdu na pouť, je to víc a víc naplňující. Tentokrát jsem si uvědomila, že je Bůh na prvním místě. Vše jsme s manželem nechali stranou a já jsem šla na pouť, abych obětovala Pánu Bohu ten čas a tu cestu. Protože je to často tak, že po celý rok pořád něco je, pořád není čas. A pouť dává tu možnost nechat všeho na těch několik dní.“

DVA METRY PODE MNOU

Jendovi je teprve osm let, ale na pouti byl už podruhé. Na otázku, co se mu během pouti nejvíce líbilo, s nadšením hned říká: „Na jednom místě měli takovou asi pětimetrovou houpačku, že pode mnou byly asi dva metry. A to bylo pěkné.“

PETROVA CESTA

Petr, který byl na pouti už několikrát, dává svědectví o Božím jednání: „Opravdovým plodem pouti bylo prohloubení lásky k církvi. Potřeboval jsem uzdravení bolestí z různých příkoří a nepochopení ze strany představitelů vedení církve. Potřeboval jsem pochopit, že Bůh mi je posílá do cesty nikoli proto, aby mi házeli klacky pod nohy v mém duchovním růstu, ale proto, abych našel svou správnou cestu a správné místo pro hlásání radosti evangelia. Pochopil jsem, že cesta, po které jsem kráčet, by mi způsobila mnohem více utrpení než radosti. Pochopil jsem, že Bůh chce, abych byl šťastný.“

PŘEKONAT HRADBY ZBYTEČNÉHO STRACHU

Během pouti Bůh jedná také skrze poutníky a jejich přítomnost, svědectví a modlitba se stává jeho nástrojem. Elena Anna, která pozvání na pouť obdržela od své kamarádky, děkuje právě těm, se kterými putovala: „Povahově jsem více uzavřeným člověkem, který se těžko – zvláště dříve – otevíral druhým. Prosila jsem na začátku Pána o sílu, odhodlání chtít opravdu začít v sobě něco měnit, překonat hradby zbytečného strachu a vytrvat. Čas prožitý při společném putování mi postupně ukazoval, že důvod pro strach není. Právě naopak. Setkávání s vámi mě naplňovalo radostí. Doslova můžu říct, že „On můj pláč obrátil v tanec“. Během putování jsem otevřela Bibli, aby mi Bůh pomohl najít místo v životě. Byl to žalm 37: „Svou cestu svěř Hospodinu, doufej v Něho, On sám bude jednat.“ Nic konkrétního. Ukázal mi ale, že se potřebuju nejdříve učit Mu důvěřovat, abych pak mohla dělat správné kroky a rozhodování. Pomohla mi k tomu i vaše svědectví, se kterými jste se podělili. Děkuji každému z vás, otci Tomášovi a zejména Pánu, který nám dává, co potřebujeme, a ne, co my sami chceme.“

NEPOPSATELNĚ OBROVSKÁ TOUHA PO BOHU

Z Prahy do Slavkovic připutovala také Jola: „Šla jsem ji letos podruhé s pražským proudem. Jsem křtěná teprve před rokem. A teprve loňská pouť (má první v životě) odstartovala sled neuvěřitelných událostí, které se mohly odehrát díky tomu, že mi otevřela oči a srdce. Můj milovaný zpěv jsem konečně začala chápat jako dar, kterým mám za úkol rozdávat aspoň trošku radosti tam, kde jsou smutní, nevraživí anebo

Proud z Fulneku

Proud z Hodonína

Proud z Prahy

Vítání poutníků svěcenou vodou

nesmělí. Přišla jsem téměř najednou o většinu starých kamarádů, ale najednou poznávám s velikou vděčností nové a jejich statečné osobní příběhy mi berou dech a jsou mi velkou motivací. To nejdůležitější, co se od minulé pouti děje, je ovšem rostoucí a někdy nepopsatelně obrovská touha po Bohu. Jeho něha a přítomnost je tou největší oporou a nadějí, kterou mám.“

JE TO DOBRÝ

Pouť nekončí příchodem do Slavkovic, Bůh nás překvapuje neustále. Krásně to ilustruje svědectví Jirky: „Letošní pouť byla pro mě v něčem jednodušší a ne tak namáhavá jako v předchozích dvou letech. Asi i proto mě otec Tomáš požádal o vedení křížové cesty ve Slavkovicích, abych si to vynahradil. Mám-li se totiž zhostit nějaké odpovědné funkce, bývám často dosti nesmělý. Kupodivu jsem ale hned souhlasil. Třináct poutníků a já jsme si rozebrali všech čtrnáct zastavení a každý, buď vlastními slovy anebo opřen o kancionál, provedl ostatní jedním zastavením. Ve Slavkovicích však mají o jedno zastavení víc, zastavení patnácté – Ježíšovo zmrtvýchvstání. Na to mě upozornil bratr Daniel a s úsměvem dodal, že by bylo vhodné říct u něj něco v tom smyslu, jako že „je to dobrý“. A když jsme dospěli právě k tomuto poslednímu zastavení, nenapadlo mě opravdu říct nic promyšlenějšího. Avšak i teď, pár dní po oné páteční křížové cestě ve Slavkovicích, mi stále znějí v srdci ta tři jednoduchá slova, která nás ujišťují, že „je to dobrý“ díky Ježíšovu zmrtvýchvstání!“

SVĚDECTVÍ TVÁŘÍ

Zajímavé svědectví je také od Vaška na zpáteční cestě vlakem: „Radost a pokoj Krista oslaveného, které z tváří poutníků

„Korunka“ před mší svatou

Mše svatá před kostelem

Eucharistie

P. Stanislav Filípek SAC

vyzařovaly, byly nepřehlédnutelné, nakažlivé, neodolatelné a viditelné všem. Všiml si toho i průvodčí v rychlíku do Prahy, který tím byl přemožen a fascinován. Bylo na něm vidět, že mu tváře, ze kterých zářil Ježíš, naprosto učarovaly. Zejména jedna tvář. A to ani netušil, že se má tahle tvář zasvětit Kristu, jak po jeho odchodu jen tak na okraj poznamenala... Pan průvodčí dostal před rozloučením tričko z letošní pouti s upřímnou pozvánkou na pouť v příštím roce. A tak se na něj těšíme.“

O NEPOKOJI

Jeden z nás poutníků hovořil o tom, že chtěl na pouti nalézt pokoj a místo toho nalezl ještě větší nepokoj.

Napadlo mě, že je to, jako když šiji nový batoh. Mám krásnou rovnou látku. Je na ní hezký pohled, ale sama o sobě není k ničemu. Musím ji rozstříhat na různě velké kousky rozmanitých tvarů, takže na první pohled může vypadat, že jsem ji zničil. Teprve potom, co ji sešiji dohromady, přidám nějaké zipy, popruhy a přezky, vznikne něco, co je hezké a užitečné.

Stejně tak vypadá i naše cesta za Ježíšem. Naše pohodlné sobecké Já se musí rozebrat, odstranit to, co je zbytečné, a přidat to, co nám schází. Teprve potom najdeme ten správný pokoj v duši a stáváme se stromem, který přináší užitek.

Daniel

Už teď si můžete ve svém kalendáři poznamenat datum příští pouti k Božímu milosrdenství, která se z důvodu Světových dní mládeže bude v roce 2016 konat ve dnech: 9.–16. července. Více aktuálních informací o pouti můžete najít na stránkách www.pout.cz (red)

P. Sylwester Jurczak

Mše svatá na závěr pouti

Mši svatou celebruje P. Sylwester

Tak opět za rok...

MONTLIGEON

DÍLO ZROZENÉ Z VÍRY A DŮVĚRY

Dne 19. září tohoto roku uplyne 80 let od korunovace sochy Panny Marie uctívané v bazilice ve francouzském městě La Chapelle-Montligeon. Celosvětově uznávané poutní místo, ve kterém se zvláštním způsobem vyprošuje Boží milosrdenství pro duše v očistci, vyrůstá z víry a důvěry, že láska je silnější než smrt a že důkazem toho je modlitba za zemřelé.

ZAČÁTEK

Byl rok 1878, když do malého městečka La Chapelle-Montligeon, nacházejícího se na západ od Paříže, v Normandii, přijel otec Paul Buguet. Tento 35letý kněz přemýšlel nad dílem, které by pomáhalo duším v očistci, od času, kdy v jeho rodině v krátké době zemřely tři osoby. Meditoval a rozjímal a víc a více se utvrzoval v přesvědčení, že je

to Boží vůle. Po příjezdu do Montligeon nezačal hned s tímto dílem, protože pamatoval také na živé občany tohoto města, kteří byli chudí a potřebovali pomoc. Otec Paul opravil kostel, vybudoval nádrž s pitnou vodou pro občany, naprojektoval také železniční trať. Po šesti letech od svého příchodu do Montligeon, v roce 1884, získal od místního biskupa souhlas ke vzniku díla zadosti učinění pro osvobození trpících duší pod patronátem Panny Marie Osvoboditelky.

Povzbuzen papežem otec Buguet vyrazil v této době na dlouhou pouť doslova po celém světě s poselstvím díla z Montligeon. Procestoval celou západní a střední Evropu, Britské ostrovy, Austrálii, Indii a Spojené státy.

Mladý kněz Paul Buguet

Bazilika
v La Chapelle-Montligeon

VÝVOJ

Dílo z Montligeon rostlo během let tak požehnaně, že v roce 1910 se k němu hlásilo několik miliónů členů. Zajímavé je, že četné modlitební skupiny vznikly nejen v Evropě a Americe, ale také v Asii a zvláště hojně v Africe. Otec Buguet udělal další krok, ke kterému ho vyzývali přátelé díla. Rozhodl se otevřít tiskárnu a vydávat zpravodaj díla z Montligeon. Na začátku to dělal v malé místnosti u kostela v Montligeon s pomocí občanů městečka. Rychle se přesvědčil, že to byl požehnaný počín, protože ze všech končin Evropy přicházely objednávky na zpravodaje. V roce 1904 byl už zpravodaj vydáván v osmi jazycích. Do Montligeon začali přicházet poutníci nejen z Francie, ale také ze zahraničí. 13. 5. 1911 byl v Montligeon postaven nový kostel, který 29. 8. 1928 papež Pius XI. povýšil na baziliku. V roce 1935 se uskutečnila korunovace sochy Panny Marie uctívané dodnes v Montligeon, která má svůj svátek každoročně 16. listopadu.

MONTLIGEON DNES

Otec Buguet po sobě zanechal doporučení, jak účinně pomáhat duším v očistci. Na prvním místě je mše svatá, potom modlitba a oběť. Dílo Montligeon zdědilo po svém zakladateli také důvěru a víru nejen v to, že my se můžeme přimlouvat za zemřelé, ale že i oni mohou pomoci nám. V bazilice v Montligeon jsou proto každý den slouženy mše svaté za zemřelé a za živé, kteří velmi potřebují modlitbu. Každý den se věřící modlí růženec, probíhá adorace. Dnešní dílo Montligeon lze rozdělit na tři části: dění v bazilice v Montligeon, působení sdružení Fraternite Notre Dame de Montligeon ve světě a nabídka centra „Eschaton“.

„Eschaton“ je archiv, který tvoří mnoho dopisů a textů týkajících se života po smrti, očistce, nebe a pekla. Jsou tam díla církevních otců, dokumentace díla Montligeon, texty otce Bugueta. „Eschaton“ je možné využívat na místě nebo také požádat o texty prostřednictvím emailu. Touto cestou lze také objednat zpravodaj díla Montligeon

P. Paul Buguet

a přihlášky ke sdružení Fraternite Notre Dame de Montligeon. Je to sdružení přátel díla, do kterého se může nechat zapsat každý člověk (jsou s tím spojené plno-

Hrob Paula Bugueta
foto Flickr.comInteriér v bazilice
v La Chapelle-Montligeon

mocné odpustky). Všichni zapsaní se spojují každý den v modlitbě k Panně Marii z Montligeon. V roce 2008 existovalo ve světě víc než 600 skupin tohoto sdružení.

DÍLO MONTLIGEON JE DÍLO
NADĚJE I PRO ŽIVÉ

Montligeon není jenom místem modlitby za zemřelé, ale také místem setkání pro všechny, kteří prožívají smutek po smrti svých blízkých. Ne vždy bylo vše řečeno, dořešeno, odpuštěno. Smrt zavírá dveře. Zdá se, že už nic nelze dělat. A právě tady se otvírají nové dveře, které nám nabízí víra: pro své blízké můžeme něco udělat! Jsme pozváni, abychom vstoupili do nového vztahu s nimi. Vztahu, který je postaven na víře a důvěře v Boží milosrdenství. Dílo Montligeon tak pomáhá nejen zemřelým, ale také živým. Živým pomáhá otevřít se z lásky a pro lásku. Čas našeho života je nám dán pro přijetí nebo odmítnutí spasitelné Boží lásky. Zemřít „mimo tuto lásku“ neznamená jenom nemilovat, ale také nedovolit nechat se milovat. Nepři-

jmout lásku. Pokaždé, když odmítáme lásku, uzavíráme se do sebe a to může vést k definitivnímu odříznutí a uzavření se vůči Bohu. Pokaždé, když děláme něco pro ostatní, pomáhá to i nám prorazit „skořápku“ naší pýchy a egoismu. (red)

Více informací o díle Montligeon
lze najít na: www.montligeon.org

MODLITBA K MATCE BOŽÍ,
OSVOBODITELCE TRPÍCÍCH DUŠÍ
Z MONTLIGEON

Matko Boží, vysvoboditelko, skloň se nade všemi našimi zemřelými sestrami a bratry, zvláště nad těmi, kteří nejvíce potřebují milosrdenství Páně. Pros za všechny, kteří nás opustili, ať je dovršeno dílo očišťující lásky. Ať naše modlitba, spojená s modlitbou celé církve, vyprosí jim radost, která přesahuje veškeré tužby, a naše sestry a bratry, zde na zemi podrobené zkoušce a ztracené, ať pozvedne na duchu a přinese jim útěchu.

Matko církve, pomoz nám, poutníkům, každý den lépe prožívat náš přechod ke zmrtvýchvstání. Uzdrav nás z veškerých zranění srdce i duše. Učiň z nás svědky Neviditelného už teď orientované na dobro, která nejsou pro oči viditelná. Učiň z nás apoštoly naděje podle vzoru těch, kdo po ránu bděli. Útočiště hříšníků a Královno všech svatých, sjednoť nás všechny v den věčného svátku Paschy v domě Otce, skrze Krista, našeho Pána. Amen.

TY JSI SVĚDEK MÉHO MILOSRDENSTVÍ

SBORNÍK TEXTŮ Z II. NÁRODNÍHO KONGRESU O BOŽÍM MILOSRDENSTVÍ

Draží přátelé, v současné době připravujeme Sborník textů z druhého kongresu o Božím milosrdenství, který se konal ve Slavkovicích a v Novém Městě na Moravě ve dnech 23.–25. května 2014 pod heslem „Ty jsi svědek mého milosrdenství“.

Ve Sborníku bude možné najít materiály a texty přednášek z kongresu, mimo jiné: kardinála Miloslava Vlká; Mons. Jana Graubnera; Mons. Josefa Kajneka; Mons. ThDr. RNDr. Ladislava Hučka, CSc.; R.D. prof. ThDr. Jana Machniaka, Th.D.; R.D. Petra Vrbachého; MUDr. Violy Svobodové a prof. MUDr. Augustina Svobody, CSc.

Sborník chceme připravit v kvalitě a podobě prvního sborníku a doufáme, že se nám podaří jej vydat ke konci roku 2015.

Pokud by někdo z vás mohl přispět na tisk sborníku, svůj dar posílejte na účet:

35-621 921 0237/0100

Za všechny vaše dary, které nám umožňují dotisk materiálů o Božím milosrdenství, a tím také šíření účty k Božímu milosrdenství, srdečně děkujeme! **Ať Pán odmění Vaši štědrost!** O. pallotini

Nabízíme vám sborník textů z prvního kongresu o Božím milosrdenství, který se konal ve Slavkovicích a v Novém Městě na Moravě v roce 2011 pod heslem:

TEĎ JE ČAS MILOSRDENSTVÍ

V knížce najdete na více než 100 stránkách texty přednášek a fotografie z kongresu, podněty k zamyšlení nad Božím milosrdenstvím. (Formát 130x200, 48 stran)

„VIA LUCIS“ ROZJÍMÁNÍ K POBOŽNOSTI CESTY SVĚTLA

Autoři: biskup Jan Baxant, biskup Vojtěch Cikrle, biskup Ladislav Hučko, biskup František Lobkowicz, Angelo Scarano a Marie Svatošová. Cesta světla (Via Lucis) je velikonoční pobožnost, která získává v církvi na popularitě a která je inspirována křížovou cestou – Via Crucis. Spočívá v rozjímání čtrnácti zastavení – setkání zmrtvýchvstalého Ježíše s jeho učedníky. (Formát 105 x 165, brož., 58 str., 2011)

Cena není stanovena, dobrovolný dar posílejte na účet: **35-6219210237/0100**

Objednávejte na adrese: **Otcové pallotini, Jámý 71, 592 32 Jámý**

na telefonním čísle: **566 502 850, 566 502 855**

e-mail: **info@slavkovice.cz**

DENÍČEK

Faustyna Kowalská

Deník s. Faustyny, kam během posledních čtyř let svého života zapisovala na žádost Pána Ježíše „setkání“ vlastní duše s Bohem. (Váz., 671 str., 399 Kč)

Můžete objednat na adrese:

Karmelitánské nakladatelství s. r. o., Kostelní Vydří č. 58, Dačice 380 01,

tel.: 384 420 295, fax: 384 420 295, e-mail: **zasilky@kna.cz, www.ikarmel.cz**

JAK OBJEDNAT „APOŠTOLA“?

Stačí nahlásit adresu, zaplatit dobrovolný příspěvek na náš účet a budete dostávat tento časopis po celý rok.

Konkrétní cena není určena.

Bůh vám zaplatí za každý příspěvek!

„Apoštol“ může být také dobrým dárkem pro vaše blízké – sdělte nám jejich adresu a my jim ho pošleme. Naše adresa:

**Společnost katolického apoštolátu
Jámý 71, 592 32 Jámý**

Číslo účtu: **35 – 6219210237/0100**

Náš časopis si můžete objednat také telefonicky nebo e-mailem.

tel.: 566 502 850, 774 521 531

e-mail: **objednavky@apostol.cz**

Objednací formulář na www.apostol.cz!

PALLOTINI

SPOLEČNOST
KATOLICKÉHO
APOŠTOLÁTU

Heslem sv. Vincence Pallottiho a pallotiniů jsou slova sv. Pavla: „**Láska Kristova nás žene.**“ Pallotti odkázal členům Společnosti, aby „pomocí modlitby a skutků dělali všechno, aby svět poznal a zamiloval se do Ježíše“. Proto se kněží a bratři pallotini neomezují na jednu činnost, ale pracují na různých místech a v mnoha oblastech.

Pokud bys chtěl společně s námi sloužit Pánu a lidem jako kněz nebo bratr pallotin, kontaktuj nás!

Otcové pallotini, Jámý 71, 592 32

tel. 733 741 850, 733 741 860

e-mail: **mojepovolani@pallotini.cz**

Poutní kostel
Božího milosrdenství
a sv. sestry Faustyny
ve Slavkovicích

Bohoslužby:

Pátek 15.00 Hodina milosrdenství
(adorace, Korunka k BM)

16.00 Mše svatá

Sobota 15.00–17.00 Možnost svátosti smíření
17.00 Mše svatá

Neděle 10.30 Mše svatá
15.00–17.00 Možnost svátosti smíření

Křížová cesta: po celý rok každý pátek
15.00–16.00 hod.

(mimo dobu velikonoční)

Cesta světla: v době velikonoční

– neděle od 16.00 hod.

Svatá zpověď: sobota/neděle 15.00–17.00 hod.

Každoroční hlavní poutě:

- Svátek Božího milosrdenství (první neděle po Velikonocích)
- Pouť ke sv. Faustyně (neděle nejbližší 5. říjnu)
- Poutě třetí sobotu v měsíci (mše svatá v 17.00 hod.)

Kontakt a další informace:

OTCOVÉ PALLOTINI

Jámý 71, 592 32

tel. 566 502 855/857

info@slavkovice.cz

www.slavkovice.cz

*„Pocítila jsem v duši tak velikou touhu po Bohu,
že se mi zdálo, že umírám touhou spojit se s ním.
Netrvalo to dlouho, ale pochopila jsem,
co je ten stesk duši v očistci.“* (Den. 1186)

SRDEČNĚ VÁS ZVEME NA

POUŤ KE SVATÉ FAUSTYNĚ

DO SLAVKOVIC U NOVÉHO MĚSTA NA MORAVĚ

V NEDĚLI
4. ŘÍJNA 2015

PROGRAM:

14.00 „Kde jsem já, tam bude i můj
služebník“ (P. S. Peklanský SAC)

- Korunka
k Božímu milosrdenství

15.00 Mše svatá.
Po mši svaté možnost uctívat
ostatky sv. Vojtěcha

17.00 Několik úvah
o Roku milosrdenství
(P. W. Zubkowicz SAC)

17.30 Pobožnost ke sv. Vojtěchu

- Adorace

Na setkání s Vámi se těší
a na cestu do Slavkovic
žehnají otcové pallotini
Informace: 566 502 855
info@slavkovice

